МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. О. ГОНЧАРА

Циклова комісія програмної інженерії

КУРСОВИЙ ПРОЕКТ

з навчальної дисципліни «ОБ'ЄКТНО-ОРІЄНТОВАНЕ ПРОГРАМУВАННЯ»

на тему: «Програма ведення обліку здачі НМТ»

(вказати тему курсового проекту)

Студента <u>IV</u> курсу <u>ПЗ-21-1</u> групи						
галузь знань <u>12 «</u>	галузь знань 12 «Інформаційні технології»					
спеціальності <u>12</u>	1 «Інжен	ерія програмного				
<u>3a</u>	безпечен	<u> </u>				
Гу	ненко Я.	M.				
(прізвиц	це та ініціали ст	удента)				
Ке	рівник					
<u>ви</u>	кладач Г	апоненко Н.В.				
Національна шка	ала					
Кількість балів:	C	оцінка ECTS:				
Члени комісії		<mark>Любохинець В.М.</mark>				
	(підпис) (прізвище та ініціали)					
	Ланська С.С.					
	(підпис)	(прізвище та ініціали)				
		Гапоненко Н.В.				
	(підпис)	(прізвище та ініціали)				

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. О. ГОНЧАРА

Цикловакомісія програмної інженерії

	3A 7	ГВЕРДЖУЮ
Голо	ова ком	ісії ПІ
		С.С.Ланська
«		2024 p.

ЗАВДАННЯ на виконання курсового проекту

на виконання курсового проекту
з дисципліни Об'єктно-орієнтоване програмування
студенту Гуненко Ярославу Максимовичу
(прізвище, ім'я та по батькові)
Відділення Комп'ютерної та програмної інженерії
Спеціальність 121 Інженерія програмного забезпечення
Курс <u>IV</u> Група (шифр) <u>ПЗ-21-1</u>
1 Тема проекту «Програма ведення обліку здачі НМТ»
2 Початкові дані Перелік даних про учня (ID учня, Номер паспорту, Тип,
Паспорту,ПІБ,Дата народження, Стать, Е-таі, Номер телефону, Номер
свідоства про освіту, ІПН, Примітка), перелік навчальних закладів (місто,
область,тип, E-mail, ПІБ відповідального, Шифр навчального закладу)
перелік предметів(Код предмету, Назва предмету, Опис, Зразок завдань)
термін дії, статус) перелік сертифікатів(Номер сертифікату, ID учня, PIN,
Дата створення, Статус) перелік результатів тесту(Шифр результату,
ID умови, Отриманий бал, Статус здачі, Дата проходження, Шифр Статус
навчального закладу) Умови проходження(ID умови, Код предмету,
Максимальний бал, Мінімальний бал, Мінімальний бал для проходження,
предмету, Дата ухвалення умов)
Розглянуто і ухвалено на засіданні циклової комісії програмної інженерії
Протокол № <mark>2</mark> від <mark>21.09.2021</mark> р.
Керівник КП <u>Н.В.Гапоненко</u> (підпис) (ініціали та прізвище)
Завдання до виконання
одержав студент

(підпис)

(ініціали та прізвище)

 Дата видачі
 21 вересня 2021 р.

 Термін виконання
 22 листопада 2021 р.

3MICT

ВСТУП4
1 ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ
2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ 7
2.1 Опис середовища програмування
2.2 ОПИС МОВИ ПРОГРАМУВАННЯ
2.3 Опис СКБД
2.4 Опис основних принципів ООП
2.5 Опис подібних програмних продуктів
3 ПРОЕКТУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМНОГО ПРОДУКТУ14
3.1 Опис бази даних
3.2 ПРОЕКТУВАННЯ КОРИСТУВАЦЬКОГО ІНТЕРФЕЙСУ ПРОГРАМИ
3.3 КОНТРОЛЬ ВХІДНИХ ДАНИХ ПРОГРАМИ
4 ІНСТРУКЦІЯ З КОРИСТУВАННЯ ПРОГРАМНОЮ СИСТЕМОЮ 35

					КП.ПЗ.211.06.ПЗ				
Змн.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата					
Розр	об.	Гуненко Я.М.			Програма ведення обліку здачі	Лim.		Арк.	Аркушів
Пере	вір.	Гапоненко Н.В.			HMT			3	41
Реце	нз.					ВСП" ФКРКМ ДНУ" ім.			
Н. ко	нтр.					ЬС		ФКРКМ 1еся Гон	
3ame	верд.						O,	ICCA I OI	тчара

ВСТУП

У сучасному світі точне зберігання даних та автоматизоване управління документацією потрібні скрізь. Цифрова епоха поширюється і на сферу освіти. Щороку в Україні учні, які закінчують 11-й клас, складають іспит, що відображає рівень знань, які вони здобули за цей час. Наразі, у зв'язку з воєнним станом, Зовнішнє незалежне оцінювання, скорочено ЗНО, замінено на Національний мультимедійний тест, скорочено НМТ.

Для центрів оцінювання доступно багато програмного забезпечення, але ці програми складні у вивченні та незручні у використанні. Більшість цих програм базуються на залежних від мережі інтернет WEB технологіях, що не завжди зручно. Програми повинні бути простими у використанні, швидкими, легкими в освоєнні інструментами та універсальними для центрів оцінювання будь-якого розміру. Програмне забезпечення повинно бути доступним для використання навіть недосвідченими користувачами комп'ютерів. Воно може використовуватися як однією особою (наприклад, у невеликому центрі оцінювання), так і групою осіб (наприклад, у великому центрі оцінювання з кількома посадами).

Основна мета курсового проекту - створити корисний і простий додаток для великих і малих центрів оцінювання.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

1 ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Тема курсового передбачає створення програмного забезпечення для обліку та зберігання інформації про осіб, які складали НМТ, їх результатів та створення сертифікатів та включає в себе такий функціонал:

1. Ведення обліку інформації про осіб які складали НМТ:

- Додавання інформації про учасника НМТ, шляхом введення типу паспорта, номеру паспорта, ІПН, номера свідоства про освіту, статі, дати народження, електронної пошти, контактного номеру телефону та необов'язкової помітки для екстренних випадків.
 - Редагування інформації про учасника НМТ.

2. Ведення обліку інформації про умови тестування затверджені МОН:

- Додавання інформації про умови проведення тестування, шляхом введення статусу обов'язковості, дати укладання умов, прохідного балу, максимального можливого балу, мінімального можливого балу.
 - Редагування інформації про умови проведення тестування.

3. Ведення обліку інформації про навчальні заклади для проведення НМТ:

- Додавання інформації про умови проведення тестування, шляхом введення шифру навчального закладу, міста, області, типу, Е-mail, ПІБ відповідального за проведення.
 - Редагування інформації про навчальний заклад.
 - Видалення інформації про навчальний заклад.

4. Ведення обліку інформації про результати тестування:

- Додавання інформації про результати тестування, шляхом введення номеру паспорту учасника, навчального закладу, дати укладання умов тестування, назви навчальної дисципліни, результат тестування у балах, дата складання тестування.
 - Редагування інформації про умови проведення тестування.

5. Ведення обліку інформації про навчальні дисципліни:

	Вик.	Гуненко Я.М.				Арк.
	Пер.	Гапоненко Н.В.			КП.ПЗ.211.06.ПЗ	5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		9

- Додавання інформації про навчальні дисципліни, шляхом введення назви предмету, короткого опису предмету, зразка тестування.
 - Редагування інформації про умови навчальні дисципліни.
 - Видалення інформації про умови навчальні дисципліни

6. Ведення обліку інформації про сертифікати НМТ:

- Додавання інформації про сертифікати НМТ, шляхом введення номеру паспорту учня, PIN-коду сертифікату, терміну дії сертифікату, статусу дії сертифікату, дати створення сертифікату, дати укладання умов тестування.
 - Редагування інформації про сертифікати НМТ.
 - Генерація сертифікатів.

7. Вимоги до операційної системи:

- Операційна система: Windows 10 x64.
- Процесор: Intel Celeron або еквівалент.
- Графічна підсистема: DirectX 10 і вище.

Таблиця 3.1 – Виділення інформаційних об'єктів предметної області

Особа	ID учня, номер паспорту, тип паспорту, ПІБ, дата			
	народження, стать, E-mail, контактний номер телефону,			
	Номер свідоства про освіту, примітка, ІПН			
Навчальний заклад	Шифр навчального закладу, місто, область, тип, E-mail,			
	ПІБ відповідального за проведення			
Предмет	Код предмету, назва предмету, опис, зразок завдань			
Умови проходження	ID умови, код предмету, максимальний бал,			
тестування з	мінімальний бал, мінімальний бал для проходження,			
предмету	статус, дата укладання вимог			
Результат тестування	Шифр результату, ID умови, ID учня, отриманий бал,			
	статус здачі, дата проходження, шифр навчального			
	закладу			
Сертифікат учасника	Номер сертифікату, ID учня, PIN-код, дата створення,			
HMT	термін дії, статус дійсності			

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

2.1 Опис середовища програмування

C++ Builder - це програмний продукт, інструмент швидкої розробки додатків (RAD), інтегроване середовище розробки (IDE) та система, що використовується програмістами для розробки програмного забезпечення мовою програмування C++. Visual C++ Builder дозволяє створювати графічні інтерфейси користувача шляхом перетягування компонентів з палітри інструментів на форми. Builder можна створювати додатки для використовують велику бібліотеку візуальних компонентів (VCL).C++ Builder автоматично генерує більшу частину коду програми, як тільки ви починаєте проектом. Для завершення решти працювати нал логіки використовується текстовий редактор коду, який надає такі функції, як рефакторинг, паралельне редагування, завершення коду, збережені макроси натискання клавіш і власні комбінації клавіш. С++ Builder інтегрований в MSBuild як середовище збірки з командами збірки та компіляції, які викликають MSBuild; середовище RAD Studio надає мови програмування Delphi та C++ для розробки. Для курсових проектів корисним ϵ C++ builder, оскільки він повністю підтримує мову програмування C++; середовище C++ builder підтримує найновіші стандарти С++, що дозволяє розробляти сучасне, ефективне програмне забезпечення. Вбудований компілятор ефективно оптимізує код і збільшує швидкість виконання програми.

Ще однією важливою особливістю цього середовища є підтримка високопродуктивних бібліотек: Visual Component Library (VCL) - це набір компонентів для побудови багатих графічних інтерфейсів користувача, VCL забезпечує швидкість і надійність. FireDAC - сучасна бібліотека доступу до даних, що підтримує широкий спектр баз даних; RTL (Runtime Library) - рутинна бібліотека часу виконання, що містить безліч корисних функцій для роботи з рядками, файлами, математичними операціями тощо.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

С++ Builder дозволяє створювати додатки для Windows, macOS, Android та iOS з єдиної кодової бази; додатки, створені за допомогою С++ Builder, використовують нативні компоненти платформи, що забезпечує високу продуктивність та інтеграцію з операційною системою.

2.2 Опис мови програмування

Для виконання курсового проєкту було обрано мову програмування С++ з кількох вагомих причин. По-перше, С++ — це універсальна мова загального призначення, яка дозволяє створювати високопродуктивні, ефективні та надійні програмні системи. Її потужність полягає у можливості низькорівневого доступу до пам'яті та апаратних ресурсів, що робить її ідеальним вибором для розробки критичних до продуктивності додатків.

Однією з ключових особливостей С++ є підтримка об'єктно-орієнтованого програмування. Ця парадигма дозволяє моделювати реальний світ за допомогою класів та об'єктів. Класи визначають структуру даних та поведінку об'єктів, а об'єкти є екземплярами цих класів. Такий підхід сприяє модульності, повторюваності коду та легкості підтримки великих програмних систем. Як зазначає Б'ярн Страуструп, творець С++, "ООП дозволяє розробникам створювати більш складні та надійні системи, ніж це було б можливо за допомогою процедурного програмування".

Шаблони (templates) – це ще одна потужна особливість С++, яка дозволяє створювати універсальні алгоритми та структури даних. За допомогою шаблонів можна писати код, який працює з різними типами даних, не дублюючи його. Це значно зменшує обсяг коду та підвищує його надійність. Як зазначається в стандарті С++ (ISO/IEC 14882:2011), "шаблони є фундаментальною частиною мови С++ і дозволяють розробникам писати більш загальний та ефективний код".

STL — це багата колекція контейнерів, алгоритмів та ітераторів, яка ϵ невід'ємною частиною сучасного C++. STL забезпечує ефективні та зручні засоби для роботи з даними, що значно спрощує розробку складних програмних систем.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Як зазначає Александре Степанов, один із розробників STL, "STL – це інструмент для створення ефективних та елегантних програм".

У курсовому проєкті мова програмування С++ дозволила структурувати програму за допомогою класів. Класи були створені для представлення різних доменних сутностей, що полегшує розуміння та підтримку коду. Для взаємодії з базою даних MySQL було використано функціонал С++, що забезпечує швидкий та надійний доступ до даних. Для роботи з динамічною пам'яттю використовувалися вказівники мови С++, низькорівневий доступ до пам'яті якої дозволив додатку працювати швидше.

2.3Опис СКБД

Для виконання курсового проєкту було використано СУБД MySQL. MySQL – це одна з найпопулярніших у світі систем управління реляційними базами даних з відкритим кодом. Її широко застосовують для створення веб-додатків, корпоративних систем та в багатьох інших сферах. MySQL здатна обробляти великі обсяги даних і одночасно обслуговувати тисячі запитів. Це досягається завдяки оптимізації запитів, ефективним алгоритмам сортування та індексування. MySQL забезпечує високий рівень доступності даних завдяки підтримці транзакцій, реплікації та механізмам відновлення після збоїв. Вона підтримує різні типи таблиць і механізми зберігання даних, що дозволяє адаптувати систему до конкретних потреб проєкту. СУБД сумісна зі стандартом SQL, що значно спрощує роботу з даними та дозволяє використовувати широкий спектр інструментів і бібліотек.

Вирішальними факторами для вибору СУБД MySQL для курсового проєкту стали її технології та можливості. InnoDB — основний рушій зберігання даних у MySQL, який забезпечує високу швидкість роботи, підтримку транзакцій, цілісність даних і масштабованість. MyISAM — ще один рушій зберігання даних, оптимізований для швидкого читання. Реплікація дозволяє створювати копії бази даних на інших серверах для підвищення доступності й резервування. Партіціювання — це можливість розбивати великі таблиці на менші частини для

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

ефективнішої обробки даних і покращення швидкодії. Тригери й збережені процедури автоматизують виконання певних дій при зміні даних у таблицях.

Для реалізації курсового проєкту було використано такі можливості MySQL: збережені процедури для автоматизації часто виконуваних завдань, тригери для автоматичного виконання дій у відповідь на зміну даних, представлення (віртуальні таблиці) для об'єднання даних з кількох таблиць, індекси для прискорення пошуку, транзакції для забезпечення цілісності даних, реплікація для підвищення доступності та резервування, а також кластеризація для масштабування бази даних.

2.4 Опис основних принципів ООП

Об'єктно-орієнтоване програмування (ООП) – це парадигма програмування, яка фокусується на створенні програм за допомогою об'єктів, що взаємодіють між собою. Основні принципи ООП – інкапсуляція, наслідування, поліморфізм та абстракція.

Інкапсуляція – це об'єднання даних і методів, що працюють з ними, в єдиний об'єкт. Це приховує внутрішню структуру об'єкта від зовнішнього світу, забезпечуючи безпеку даних та спрощуючи підтримку коду. В С++ інкапсуляція досягається за допомогою модифікаторів доступу: private, protected та public. Приклад фрагменту коду що демонструє інкапсуляцію продемонстровано у лістингу 2.1.

Лістинг 2.1 – Фрагмент коду

```
class Neuron {
private:
   double output;
   std::vector<double> weights;
public:
   double calculateOutput(const std::vector<double>& inputs) {
      // Розрахунок виходу нейрона
      // ...
      return output;
   }
};
```

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Наслідування дозволяє створювати нові класи (похідні) на основі існуючих (базових), успадковуючи їхні властивості та методи. Це забезпечує повторне використання коду та створення ієрархій класів. Типи наслідування в C++: public, protected та private. При публічному наслідуванні публічні члени базового класу стають публічними членами похідного класу, а захищені – захищеними. Це означає, що об'єкти похідного класу можуть безпосередньо звертатися до цих членів. Публічне наслідування зазвичай використовується для створення ієрархій класів, де похідні класи є більш специфічними видами базового класу. При захищеному наслідуванні як публічні, так і захищені члени базового класу стають захищеними членами похідного класу. Це означає, що до них можуть звертатися лише члени похідного класу та інших похідних класів. Захищене наслідування часто використовується для створення ієрархій класів, де похідні класи можуть розширювати базовий клас, але приховувати деякі деталі реалізації від зовнішнього світу. При приватному наслідуванні публічні і захищені члени базового класу стають приватними членами похідного класу. Це означає, що до них можуть звертатися лише члени самого похідного класу. Приватне наслідування рідко використовується, оскільки обмежує можливості повторного використання коду. Зазвичай використовується для повного приховування реалізації базового класу і створення нового, більш абстрактного класу. Приклад фрагменту коду що демонструє наслідування продемонстровано у лістингу 2.2.

Лістинг 2.2 – Фрагмент коду

```
class NeuralNetwork {
public: virtual void train(const
std::vector<std::pair<std::vector<double>, double>>& data) = 0;
};
class ConvolutionalNeuralNetwork : public NeuralNetwork { public:
void train(const std::vector<std::pair<std::vector<double>,
double>>& data) override {
   // Тренування згорткової нейронної мережі // ...
}
};
```

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Поліморфізм — це здатність об'єктів різних типів відповідати на один і той самий запит по-різному. Це досягається за допомогою перевантаження функцій та віртуальних функцій. Поліморфізм забезпечує гнучкість та розширюваність програм. Приклад фрагменту коду що демонструє поліморфізм продемонстровано у лістингу 2.3.

Лістинг 2.3 – Фрагмент коду

```
class ActivationFunction {
public:
  virtual double activate (double z) = 0;
};
class Sigmoid : public ActivationFunction {
public:
  double activate(double z) override {
    // Функція сигмоїди
    // ...
  }
};
class ReLU : public ActivationFunction {
public:
  double activate(double z) override {
    // Функція ReLU
    // ...
  }
};
```

Абстракція — це процес фокусування на суттєвих характеристиках об'єкта, приховуючи деталі реалізації. Абстрактні класи та чисті віртуальні функції в С++ дозволяють створювати абстрактні інтерфейси, які не можуть бути інстанційовані безпосередньо. Приклад фрагменту коду що демонструє абстракцію продемонстровано у лістингу 2.4.

Лістинг 2.4 – Фрагмент коду

```
class Layer {
public:
    virtual void forward(const std::vector<double>& input) = 0;
    virtual void backward(const std::vector<double>& output_error) =
0;
};
```

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

2.5 Опис подібних програмних продуктів

Схожою за функціоналом ϵ система my.testportal.gov.ua.

my.testportal.gov.ua — це веб-портал, призначений для організації та обліку результатів національних тестів. Система працює виключно онлайн, що означає, що будь-яка перерва в доступі до інтернету може спричинити затримку в роботі, оскільки програма не підтримує роботу в автономному режимі.

Платформа використовує власну базу даних для збереження інформації про учнів, навчальні заклади та результати тестувань. Проте, для більш гнучкої обробки даних немає можливості прямої інтеграції з СКБД на стороні користувача. Дані можна експортувати у форматі PDF, але це обмежує можливості подальшого аналізу та структуризації інформації.

Платформа також вимагає значного часу на налаштування, особливо для нових користувачів або навчальних закладів. Потрібен спеціаліст для розподілу ролей та доступів між адміністраторами, вчителями та учнями, оскільки самостійно це зробити складно без відповідного досвіду.

Висновок: my.testportal.gov.ua підходить для великих організацій, що мають відповідні ресурси для підтримки та адміністрування системи. Однак, для невеликих закладів або окремих користувачів платформа може виявитися занадто складною та вимагати значних зусиль для ефективного використання.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

3 ПРОЕКТУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМНОГО ПРОДУКТУ

3.1 Опис бази даних

Для збереження великих об'ємів інформації потрібно розробити низку правил та відношень між цими даними. Відношення між таблицями показані на ЕR-діаграмі. Скрипт створення БД показаний у додатку Б. Зміст таблиць бази даних показаний у таблицях 3.2-3.9.

Таблиця 3.2 – Поля таблиці «Студент» (Student)

Назва поля	Опис	Тип	Розмір	Ключ
Student_id	Унікальний ідентифікатор студента	Числовий		Первинний
Passport_num	Номер паспорта	Символьний	До 20 символів	
Passport_type	Тип паспорта	Символьний	До 10 символів	
PIB	Прізвище, ім'я, по-батькові	Символьний	До 100 символів	
Birth_date	Дата народження	DATE	Стандарт ISO	
Gender	Стать	Символьний	1 символ	
E-mail	Електронна пошта	Символьний	До 100 символів	
Phone_num	Номер телефону	Символьний	До 15 символів	
EduCerf_num	Номер освітнього сертифіката	Символьний	До 30 символів	
PN	Ідентифікаційний код	Символьний	10 символів	
Additional	Додаткова інформація	Текстовий		

Таблиця 3.3 – Поля таблиці «Користувачі» (Users)

Назва поля	Опис	Тип	Розмір	Ключ
Login	Логін користувача	Символьний	До 50 символів	Первинний
Password	Пароль користувача	Символьний	До 50 символів	
Role	Роль користувача	Символьний	До 20 символів	

Таблиця 3.4 – Поля таблиці «Результат» (Result)

Назва поля	Опис	Тип	Розмір	Ключ
			Макс. значення –	
Res_id	Унікальний код результату	Числовий	2147483647	Первинний
Subj_id	Код предмета	Числовий		Зовнішній
Condition_id	Код умов	Числовий		Зовнішній
Student_id	Код студента	Числовий		Зовнішній
Reached_score	Досягнутий бал	Числовий		
Status	Статус	Логічний		
School_id	Код навчального закладу	Числовий		Зовнішній
Attemp_date	Дата спроби	DATE	Стандарт ISO	

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Таблиця 3.5 – Поля таблиці «Сертифікат» (Certificate)

Назва поля	Опис	Тип	Розмір	Ключ
			Макс. значення –	
Cerf_num	Номер сертифіката	Числовий	2147483647	Первинний
Student_id	ID студента	Числовий		Зовнішній
PIN	PIN-код	Символьний	До 15 символів	
Creation_date	Дата створення	DATE	Стандарт ISO	
Efect_time	Термін дії	DATE	Стандарт ISO	
Status	Статус сертифіката	Логічний		

Таблиця 3.6 – Поля таблиці «Умови тестування» (Condition)

Назва поля	Опис	Тип	Розмір	Ключ
Condition_i		Числови	Макс. значення –	Первинни
d	Унікальний код умови	й	2147483647	й
		Числови		
Subject_id	Код предмета	й		Зовнішній
		Числови		
Max_point	Максимальний бал	й		
Min_r_poin	Мінімальний бал для	Числови		
t	проходження	й		
		Числови		
Min_point	Мінімальний бал	й		
Status	Обов'язкова умова	Логічний		
Date	Дата	DATE	Стандарт ISO	

Таблиця 3.7 – Поля таблиці «Навчальний заклад» ()

Назва поля	Опис	Тип	Розмір	Ключ
	Унікальний код навчального		Макс. значення –	
School_id	закладу	Числовий	2147483647	Первинний
City	Місто	Символьний	До 50 символів	
Region	Область	Символьний	До 50 символів	
Type	Тип навчального закладу	Символьний	До 30 символів	
E-mail	Електронна пошта	Символьний	До 100 символів	
	Прізвище, ім'я, по-батькові			
Teacher_PIB	відповідального	Символьний	До 100 символів	

Таблиця 3.8- Поля таблиці «Предмети» (Subject)

Назва поля	Опис	Тип	Розмір	Ключ
Subject_id	Унікальний код предмета	Числовий	Макс. значення— 2147483647	Первинни й
Name	Назва предмета	Символьни й	До 100 символів	
Description	Опис предмета	Текстовий		
Image_nam	Шлях до прикладу	Символьни	До 255 символів	
е	завдань	й	до 255 символів	

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

ER-діаграма зв'язку таблиць бази даних наведена нижче на рисунку 3.1.

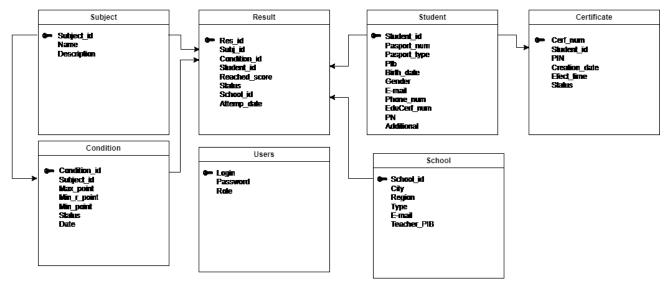

Рисунок 3.1 – ER діагарма бази даних

3.2 Проектування користувацького інтерфейсу програми

Для такого курсового проєкту потрібно грамотно спроєктувати взаємодію та ієрархію класів. Головною задачею проєктування курсового проєкту було створення логічних та програмних зв'язків між компонентами системи. Кожна підсистема виконує свою роль максимально абстраговано від інших та паралельно з ними.

Виходячи з цього можна спроектувати зручний інтерфейс. Його було створено саме під написані класи зв'язків з БД. Створено налаштування інтерфейсу для вдоволення потреб більшості користувачів(розмір інтерфейсу та кольорова палітра).

Одразу після запуску додатку користувач побачить головне вікно.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

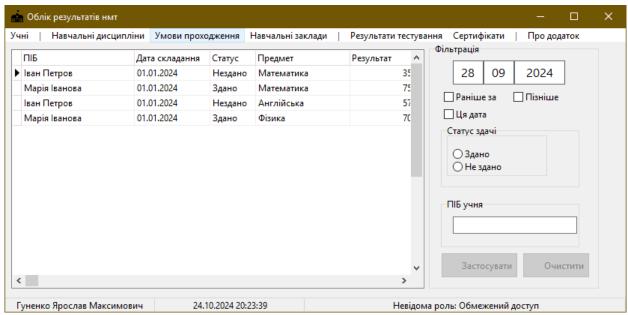

Рисунок 3.2 – Головне вікно

У цьому вікні користувач за замовчуванням може лише переглядати вміст таблиць для роботи з даними необхідно авторизуватись за допомогою відповідної форми, що відкривається за кліком по статусбару. Кожан роль розблоковує свої зокрема koristuvach1 – навчальні дисципліни, форм, проходження, навчальні дисципліни, koristuvach2 – результати тестування, сертифікати, koristuvach3 – учні.

Рисунок 3.3 –Вікно авторизації

На головному вікні користувач бачить основні відомості з результатів тестування у стислому вигяді з можливістю фільтрації, зокрема користувач може фільтрувати інформацію у таблиці за ПІБ особи, що складала НМТ, що ϵ зручним для перегляду інформації про конкретну особу. Також користувач може виконати фльтрацію за статусом здачі та датою складання, при тому фільтри можуть комбінуватися. Для роботи з конкретним типом даних реалізовано перехід між вікнами за допомогою головного меню з відповіними пунктами. Для сортування реалізовано метод для сортування будь-якого стовпця за кліком по назві стовця.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Для роботи з інформацією про осіб які складали НМТ користувачу необхідно виконати клік по пункту меню "Учні". Одразу після цього користувч побачить відповідне вікно.

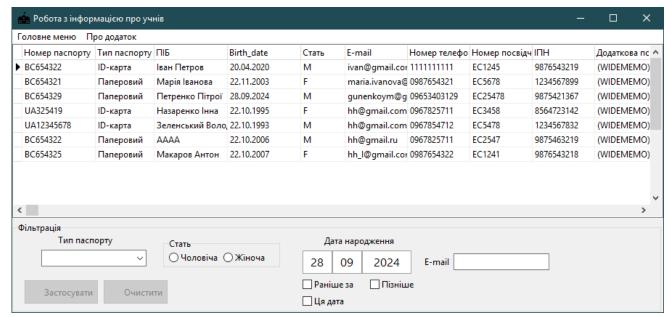

Рисунок 3.4 – Робота з інформацією про учнів

У створеному вікні користувач бачить таблицю з інформацією про особисті дані осіб, що складали НМТ з можливістю фільтрації за типом паспорту, що відповідно обирається у випада. чому списку, для уникнення можливих помилок введення користувачем. Додатково користувач може фільтурвати за статтю за допомогою перемикачів, датою народження з вибором дати у TDatePicker для уникнення помилок і вибором проміжку та за E-mail з перевіркою введення за допомогою регулярних виразів. Для сортування реалізовано метод для сортування будь-якого стовпця за кліком по назві стовця.

Якщо користувач хоче повернутися у головне меню реалізовано пункт меню "Головне меню". Для роботи з додаванням та редагуванням даних реалізовано контекстне меню прив'язане до DBGrid.

Номер паспорт	ту Тип паспорту	ПІБ	Birth_date	Стать	E-mail	Номер телефо	Номер посвідч	ІПН	Додаткова п
▶ BC654322	ID-карта	Іван Петров	20.04.2020	M	ivan@gmail.com	1111111111	EC1245	9876543219	(WIDEMEMC
BC654321	Редагувати	занова	22.11.2003	F	maria.ivanova@	0987654321	EC5678	1234567899	(WIDEMEMC
BC654329	Додати	ко Пітрої	28.09.2024	M	gunenkoym@g	09653403129	EC25478	9875421367	(WIDEMEMC

Рисунок 3.5 – Контекстне меню для роботи з записом

	Вик.	Гуненко Я.М.			
	Пер.	Гапоненко Н.В.			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	

Відповідно для додавання даних у таблицю студенти у таблицю користувач обирає пункт меню є "Додати".

📤 Додавання даних		_		×				
Поля для введення інформації п	Поля для введення інформації про студента							
Паперовий ∨	Номер паспорту							
Стать	ІПН Номер свідоства про освіту Е-mail Контактний телефон							
ПІБ								
Помітка(*)								
	Додати							

Рисунок 3.6 – Вікно для додавання записів у таблицю Студенти

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з полями для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути додати, якщо потрібно підтвердити додавання, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для редагування даних у таблиці студенти користувач обирає пункт меню "Редагувати".

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

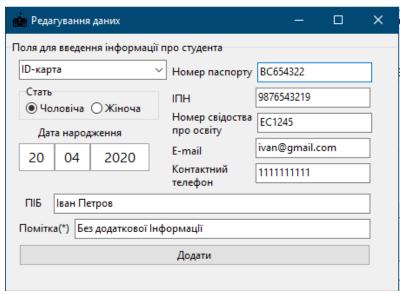

Рисунок 3.7 – Вікно для редагування записів у таблиці Студенти

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з попередньо заповненими полями згідно значення полів таблиці для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути "Додати ", якщо потрібно підтвердити редагування, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для роботи з інформацією про навчальні дисипліни користувач має обрати відповідний пункт головного меню, а саме "Навчальні дисципліни".

Рисунок 3.8 – Вікно Навчальні дисципліни

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

У створеному вікні користувач бачить таблицю з інформацією про навальні дисципліни для НМТ. Для сортування реалізовано метод для сортування будьякого стовпця за кліком по назві стовця.

Якщо користувач хоче повернутися у головне меню реалізовано пункт меню "Головне меню". Для роботи з додаванням та редагуванням даних реалізовано контекстне меню прив'язане до DBGrid.

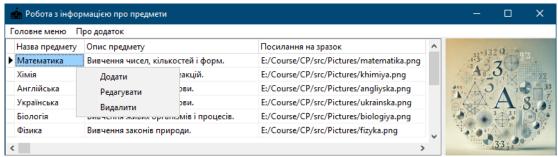

Рисунок 3.9 – Контекстне меню для роботи з вмістом таблиці навчальні дисципліни

Відповідно для додавання даних у таблицю Навчальні дисципліни користувач обирає пункт меню "Додати".

Додавання даних	– 🗆 X
Поля для введення інформації про навчалы	ну дисципліну
Назва предмету	Додати
Опис предмету	
Посилання до зображення	Завантажити рисунок

Рисунок 3.10 – Вікно для додавання записів у таблицю Навчальні дисципліни

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з полями для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. Для вибору зображення для зразка завдань з предмету реалізовано і текстове поле для введення посилання на рисунок вручну і кнопку для завантаження рисунку через файловий менеджер. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Арк.

21

може або натиснути додати, якщо потрібно підтвердити додавання, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для редагування даних у таблиці навчальні дисципліни користувач обирає пункт меню "Редагувати".

🏩 Редагування да	зних		_		×		
Поля для введення	Поля для введення інформації про навчальну дисципліну						
Назва предмету	Математика		Підтвер,	дити			
Опис предмету	Вивчення чисел, кілько						
Посилання до зображення	E:/Course/CP/src/Pictur	Зава	нтажити	і рисунок	ς		
зоорижения							

Рисунок 3.11 – Вікно для редагування записів у таблиці Навчальні дисципліни

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з попередньо заповненими полями згідно значення полів таблиці для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути "Підтвердити ", якщо потрібно підтвердити редагування, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для видалення запису з таблиці користувач відповідно обирає запис у тіблиці і за допомогою контекстного меню обирає пункт меню "Видалити". Після перевірки на використання у інших таблицях користувач бачить вікно підтвердження видалення.

Для роботи з інформацією про умовами проходження користувачу необхідно виконати клік по пункту меню "Умови проходження". Одразу після цього користувч побачить відповідне вікно.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

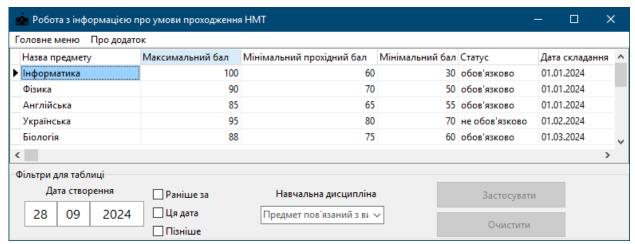

Рисунок 3.12 – Робота з інформацією про умови проходження

У створеному вікні користувач бачить таблицю з інформацією про умови проходження НМТ з можливістю фільтрації за навчальною дисципліною, що відповідно обирається у випадаючому списку, для уникнення можливих помилок введення користувачем. Додатково користувач може фільтрувати датою створення з вибором дати у TDatePicker для уникнення помилок. Для сортування реалізовано метод для сортування будь-якого стовпця за кліком по назві стовця.

Якщо користувач хоче повернутися у головне меню реалізовано пункт меню "Головне меню". Для роботи з додаванням та редагуванням даних реалізовано контекстне меню прив'язане до DBGrid.

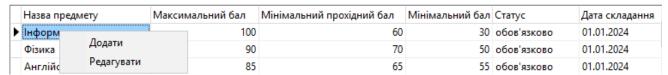

Рисунок 3.13 – Контекстне меню для роботи з записом

Відповідно для додавання даних у таблицю Умови проходження НМТ користувач обирає пункт меню "Додати".

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

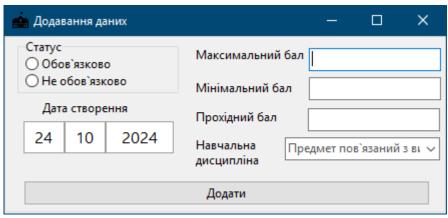

Рисунок 3.14 — Вікно для додавання записів у таблицю Умови проходження НМТ

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з полями для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути додати, якщо потрібно підтвердити додавання, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для редагування даних у таблиці Умови проходження НМТ користувач обирає пункт меню "Редагувати".

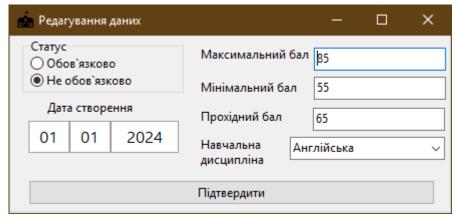

Рисунок 3.15 — Вікно для редагування записів у таблиці Умови проходження НМТ

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з попередньо заповненими полями згідно значення полів таблиці для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути "Підтвердити", якщо потрібно підтвердити редагування, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для роботи з інформацією про умовами проходження користувачу необхідно виконати клік по пункту меню "Навчальні заклади". Одразу після цього користувач побачить відповідне вікно.

	ню Про додаток				
Місто	Регіон	Тип	E-mail	ПІБ відповідального	
Київ	Київська область	BH3	school1@example.com	Ольга Коваленко	
Львів	Львівська область	Гімназія	school2@example.com	Андрій Шевченко	
Одеса	Одеська область	СЗШ	school3@example.com	Наталія Бондар	
Харків	Харківська область	BH3	school4@example.com	Дмитро Савченко	

Рисунок 3.16 – Робота з інформацією про Навчальні заклади

У створеному вікні користувач бачить таблицю з інформацією про Навчальні заклади. Для сортування реалізовано метод для сортування будь-якого стовпця за кліком по назві стовця.

Якщо користувач хоче повернутися у головне меню реалізовано пункт меню "Головне меню". Для роботи з додаванням та редагуванням даних реалізовано контекстне меню прив'язане до DBGrid.

🌺 Робота з навчальними закладами — 🔲 💙					×	
оловне мені	ю Про додаток					
Місто	Регіон	Тип	E-mail	ПІБ відповідалі	ьного	,
Київ		BH3	school1@example.com	Ольга Ковален	ко	
Львів	Додати	Гімназія	school2@example.com	Андрій Шевчен	нко	
Одеса	Редагувати	СЗШ	school3@example.com	Наталія Бонда	р	
Харків	Видалити	BH3	school4@example.com	Дмитро Савче	нко	

Рисунок 3.17 – Контекстне меню для роботи з записом

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Відповідно для додавання даних у таблицю Навчальні заклади користувач обирає пункт меню "Додати".

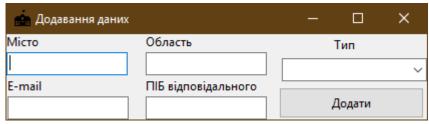

Рисунок 3.18 – Вікно для додавання записів у таблицю Навчальні заклади

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з полями для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути додати, якщо потрібно підтвердити додавання, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для редагування даних у таблиці Навчальні заклади користувач обирає пункт меню "Редагувати".

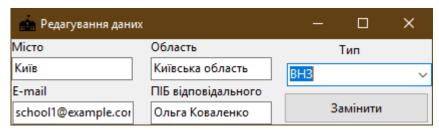

Рисунок 3.19 – Вікно для редагування записів у таблиці Навчальні заклади

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з попередньо заповненими полями згідно значення полів таблиці для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути "Замінити ", якщо потрібно підтвердити редагування, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Для видалення запису з таблиці користувач відповідно обирає запис у тіблиці і за допомогою контекстного меню обирає пункт меню "Видалити". Після перевірки на використання у інших таблицях користувач бачить вікно підтвердження видалення.

Для роботи з інформацією про результати тестування користувачу необхідно виконати клік по пункту меню "Результати". Одразу після цього користувач побачить відповідне вікно.

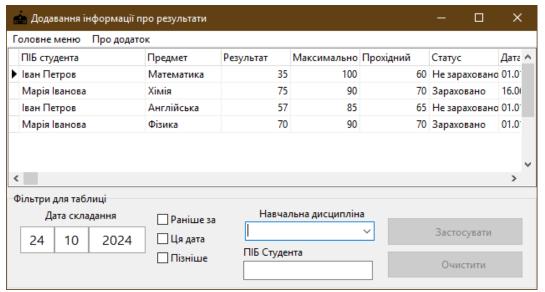

Рисунок 3.20 – Робота з інформацією про результати тестувань

У створеному вікні користувач бачить таблицю з інформацією про результати тестування з можливістю фільтрації за навчалною дисципліною, що відповідно обирається у випадаючому списку, для уникнення можливих помилок введення користувачем. Додатково користувач може фільтурвати за датою складання з вибором дати у TDatePicker для уникнення помилок і вибором проміжку та за ПІБ студента з перевіркою введення за допомогою регулярних виразів. Для сортування реалізовано метод для сортування будь-якого стовпця за кліком по назві стовця.

Якщо користувач хоче повернутися у головне меню реалізовано пункт меню "Головне меню". Для роботи з додаванням та редагуванням даних реалізовано контекстне меню прив'язане до DBGrid.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

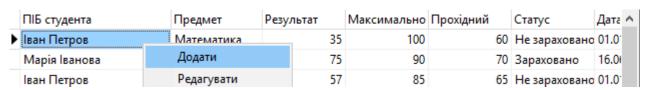

Рисунок 3.21 – Контекстне меню для роботи з записом

Відповідно для додавання даних у таблицю студенти у таблицю користувач обирає пункт меню є "Додати".

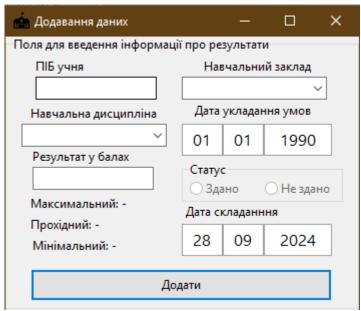

Рисунок 3.22 – Вікно для додавання записів у таблицю Результати

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з полями для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. Після введення дати укладання умов та предмету користувач побачить ліміти балів. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути додати, якщо потрібно підтвердити додавання, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для редагування даних у таблиці результати тестування користувач обирає пункт меню "Редагувати".

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

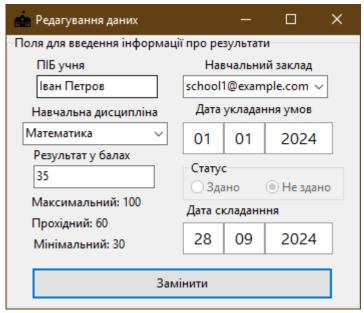

Рисунок 3.23 — Вікно для редагування записів у таблиці Результати тестування

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з попередньо заповненими полями згідно значення полів таблиці для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути "Замінити ", якщо потрібно підтвердити редагування, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для роботи з інформацією про сертифікату НМТ користувачу необхідно виконати клік по пункту меню "Сертифікати". Одразу після цього користувач побачить відповідне вікно.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

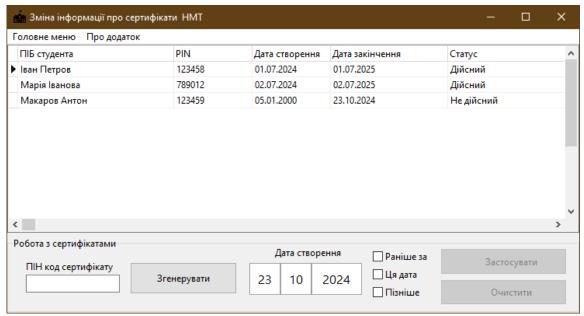

Рисунок 3.24 – Робота з інформацією про результати тестувань

У створеному вікні користувач бачить таблицю з інформацією про сертифікати НМТ з можливістю фільтрації за датою створення з вибором дати у TDatePicker для уникнення помилок і вибором проміжку. Для сортування реалізовано метод для сортування будь-якого стовпця за кліком по назві стовця. Для генерації сертифікату користувач має ввести ПІН-код сертифікату та після перевірки додатком натиснути кнопку "Згенерувати".

Якщо користувач хоче повернутися у головне меню реалізовано пункт меню "Головне меню". Для роботи з додаванням та редагуванням даних реалізовано контекстне меню прив'язане до DBGrid.

Головне меню Про додаток					
ПІБ студента		PIN	Дата створення	Дата закінчення	Статус
Іван Петров	_	3458	01.07.2024	01.07.2025	Дійсний
Марія Іванс	Додати	9012	02.07.2024	02.07.2025	Дійсний
Макаров Ан	Редагувати	3459	05.01.2000	23.10.2024	Не дійсний

Рисунок 3.25 – Контекстне меню для роботи з записом

Відповідно для додавання даних у таблицю студенти у таблицю користувач обирає пункт меню є "Додати".

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

👍 Дода	вання д	аних	– 🗆 X
Поля дл	я введен	ня інформац	ції про сертифіктати
ПІН-код			ПІБ учня
Д	Дата створення		Статус
01	01 01 1990		О Дійсний
Д	ата анул	іяції	
01	01	1990	Підтвердити

Рисунок 3.26 – Вікно для додавання записів у таблицю Сертифікати

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з полями для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути "Підтвердити", якщо потрібно підтвердити додавання, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

Для редагування даних у таблиці результати тестування користувач обирає пункт меню "Редагувати".

🛕 Реда	гування	даних	– 🗆 X			
Поля дл	Поля для введення інформації про сертифіктати					
ПІН-код			ПІБ учня			
123458			Іван Петров			
Дата створення			Статус			
01	07	2024	ДійснийНе дійсний			
Дата ануляції						
01	07	2025	Підтвердити			

Рисунок 3.27 – Вікно для редагування записів у таблиці Сертифікати НМТ

Після вибору пункту меню користувач бачить форму з попередньо заповненими полями згідно значення полів таблиці для вибору або введення інформації, що потребує таблиця. Для кожного поля реалізовані перевірки відповідно логічного змісту та правил збергіання у базі даних. У разі відстуності помилок та заповнення полів користувач може або натиснути " Підтвердити ",

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

якщо потрібно підтвердити редагування, а якщо дії потрібно відмінити користувачу достатньо просто закрити вікно.

До того ж, з будь-якого меню можно викликати довідкове вікно кліком по пункту меню "Про додаток".

Рисунок 3.28 – Довідкове вікно

3.3 Контроль вхідних даних програми

У програмі для контролю вхідних даних було використано регулярні вираження класу std::regex, приклади регулярного виразів та створення валідаторів на введення даних продемонстровано у лістингах 3.1–3.2.

```
Лістинг 3.1 – Приклад регулярного вираження
```

```
void __fastcall TForml1::LabeledEdit1Exit(TObject *Sender)

{
    String pib = LabeledEdit1->Text;
    UnicodeString pattern = "^[A-ЯІЇЄҐа-яіїєґ']+$";
    if (!TRegEx::IsMatch(pib, pattern)) {
        . ShowMessage("ПІБ повинен містити лише українські літери.");
        LabeledEdit1->SetFocus();
        return;
        }
}

Лістинг 3.2 — Приклад регулярного вираження

void __fastcall TForml4::Edit5Exit(TObject *Sender)
{
```

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
String email = Edit5->Text;
UnicodeString pattern = "^\\w+([-+.']\\w+)*@\\w+([-.]\\w+)*$";
if (!TRegEx::IsMatch(email, pattern)) {
ShowMessage("Введіть дійсний e-mail.");
Edit5->SetFocus();
}
```

Для уникнення помилок введення дати та вибору полів для заповнення таблиць, використано об'єкти класів TDatePicker для зручності введення часу з перевіркою на логічні межі дати та ComboBox для вибору полів з інших таблиць, наприклад вибір навчальної дисципліни у введенні результату. Об'єкти продемонстровано на рисунках 3.29-3.30.

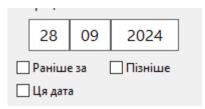

Рисунок 3.29 – Введення дати для фільтрації

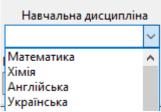

Рисунок 3.30 – Вибір навчальної дисципліни

Для коректного введення числових значень використано властивість NumbersOnly для LabeledEdit. Налаштування властивості продемонстровано на рисунку 3.31.

Для розмеження доступу до роботи з даними використано дезактивацію пунктів меню для роботи з даними для неавторизованих користувачів. Блокування продемонстровано на рисунку 3.32.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

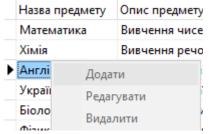

Рисунок 3.32 – Заблоковане меню

Для повідомлення про некоректне введення використано повідомлення для користувача. Приклад помилки продемонстровано на рисунку 3.33.

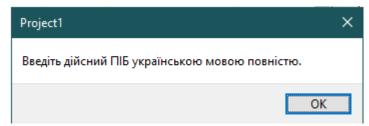

Рисунок 3.33 – Вікно помилки

Для підтвердження видалення використано діалогове вікно. Приклад вікна продемонстровано на рисунку 3.34.

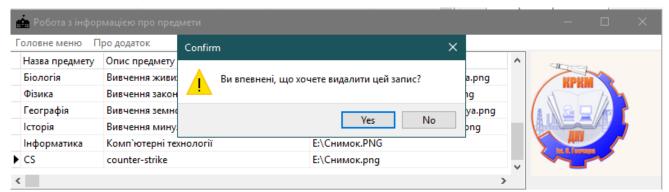

Рисунок 3.34 – Вікно помилки

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

4 ІНСТРУКЦІЯ З КОРИСТУВАННЯ ПРОГРАМНОЮ СИСТЕМОЮ

Головне правило введення даних у поля – якщо той чи інший символ не має сенсу введення у поле, то його не можна вводити. Для всіх інщих полів вводу існують вбудовані перевірки та варіанти вибору.

При завантаженні додатка ви побачите головне вікно. На вікні розміщено стислий зміст розміщеної у БД інформації, а саме ПІБ особи, що складала НМТ, дату складання, навчальну дисципліну для складання та статус здачі/не здачі.

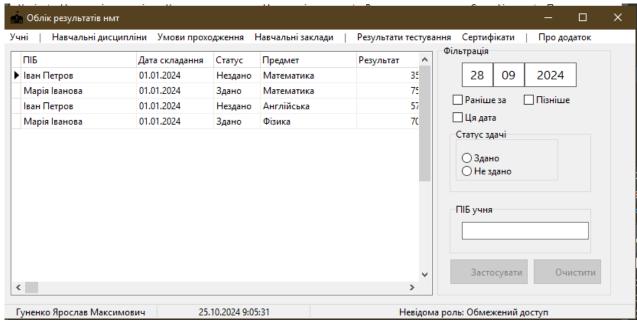

Рисунок 4.1 – Головне вікно

Якщо ви бажаєте відсортувати записи у таблиці достатньо просто натиснути на заголовок стовпця для сортування записів за цих стовпців.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

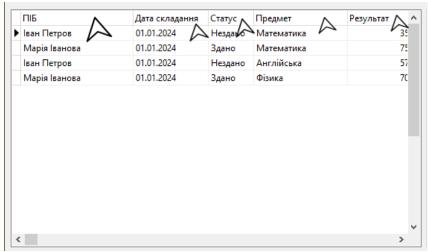

Рисунок 4.2 – Спосіб сортування

Також для зручного перегляду даних ви можете скористатися опцією фільтрації. За умови відсутності заповнених фільтрів кнопки кнопки запуску фільтрації та очищення фільтрів неактивні. Для їх активації необхідно заповнити хоча б один фільтрів з запропонованих на рисунку 4.3. Для фільтрації за датою необхідно відповідно обрати дату у випадаючому спискому та один з варіантів з можливих CheckBox. Для фільтрації за статусом здачі відповідно необхідно обрати необхідний варіант із двох кружечків. Для фільтрації за ПІБ учня відповідно ввести ПІБ у рядок нижче, при чому дозволені лише українські літери, пробіли та апостроф. Фільтр можна поєднувати обравши декілька варіантів одразу.

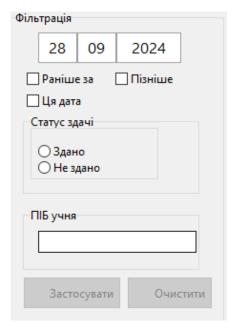
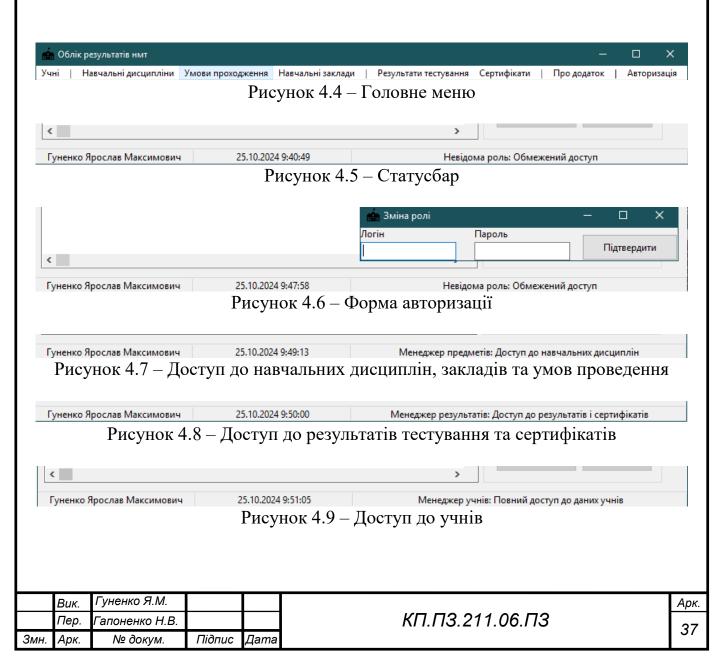

Рисунок 4.3 – Список можливих фільтрів

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Для переходу до роботи з іншими таблицями передбачене головне меню, що за вибором відповідного пункту відкриває потрібне вікно. Пункти головного меню продемонстровані на рисунку 4.4. За замовчуванням, ви маєте доступ лише для перегляду даних у цих формах. Для отримання більшого доступу необхідно пройти авторизацію, вибравши пункт головного меню **Авторизація** — **Увійти** або **Вийти**. Після цього відкриється форма для авторизації з полями для введення логіна та паролю користувача (рисунок 4.6). У разі успішної авторизації за однією з чотирьох можливих ролей (відповідальний за навчальні дисципліни та заклади, відповідальний за результати та сертифікати, відповідальний за учасників НМТ), вміст статусбару оновлюється з вказанням ролі користувача на даний момент. У разі невдалої авторизації роль залишиться як "Невідома роль". Усі можливі ролі продемонстровані на рисунках 4.7-4.9.

Після кліку по пункту меню учні ви побачите вікно, яке демонструє таблицю з інформацією про учнів. У таблиці відображаються такі поля: **Номер паспорта**, **Тип паспорта**, **ПІБ**, **Дата народження**, **Стать**, **Е-mail**, **Номер телефону**, **Номер посвідчення** та **ІПН**. Ця інформація є зручною для перегляду та швидкого доступу до основних даних учнів.

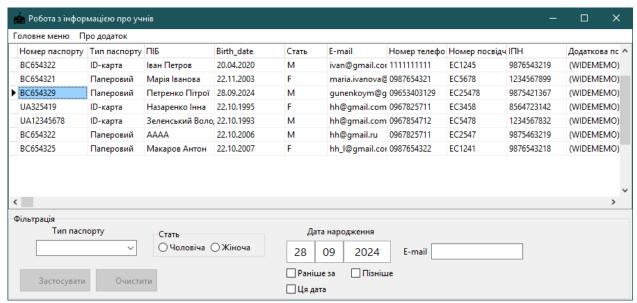

Рисунок 4.10 – Вікно з інформацією про учасників

Для сортування записів у таблиці ви можете натиснути на заголовок відповідного стовпця, що дозволить впорядкувати записи за вибраним критерієм.

Додаток також підтримує функцію фільтрації даних. У випадку, якщо фільтри не заповнені, кнопки для запуску фільтрації та очищення фільтрів неактивні. Для активації необхідно заповнити хоча б один фільтр із запропонованих у нижній частині форми. Можна фільтрувати за Типом паспорта, Статтю, Датою народження, а також за полем Е-mail. Для фільтрації за датою народження можна вибрати конкретну дату та встановити один із варіантів у чекбоксах: Раніше за, Пізніше або Ця дата. Фільтри можна комбінувати, щоб звузити пошук. Тип паспорту обирається зі списку. Сать обирається із двох варіантів. Етаіl вимагає шаблон "*@*.*" при введенні.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

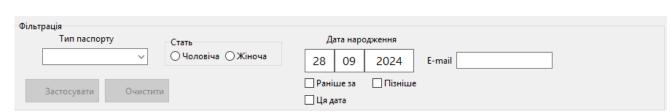

Рисунок 4.11 – Список можливих фільтрів

Окрім цього, для користувачів, які мають роль "відповідальний за учнів", доступна можливість редагування або додавання записів через контекстне меню (PopupMenu) по таблиці, яке відкривається правою кнопкою миші. Через це меню можна обрати опції **Редагувати** або **Додати** для керування даними учнів.

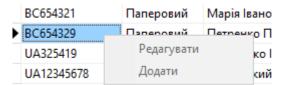

Рисунок 4.12 – РорирМепи для редагування/додавання записів без доступу

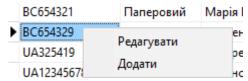

Рисунок 4.12 – РорирМепи для редагування/додавання записів з доступом

Після вибору пункту меню "Редагування" користувач бачить вікно роботи з полями таблиці Учні з попередньо заповненими згідно бд полями. Кожне поле перевірється на коректне введення, оригінальність та логічний зміст. Після вибору пункту меню "Додавання" користувач бачить вікно роботи з полями таблиці Учні з порожінми полями. Кожне поле перевірється на коректне введення, оригінальність та логічний зміст. У разі успішного повідомлення користувач бачить повідомлення про успішне додавання або зміну запису. У разі помилки випаде повідомлення з описом помилки.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

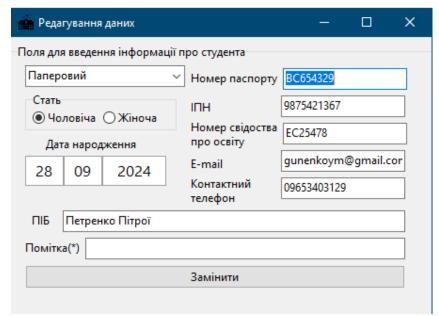

Рисунок 4.13 – Вікно редагування

🏫 Додавання даних — 🔲 🔾							
Поля для введення інформації про студента							
Паперовий	∨ Номер паспорту						
Стать О Чоловіча () Жіноча	ІПН Номер свідоства						
Дата народження	про освіту			_			
25 10 2024	E-mail Контактний телефон						
ПІБ							
Помітка(*)							
	Додати						

Рисунок 4.14 — Вікно додавання

Після натискання на пункт меню "Навчальні дисципліни", користувач відкриває вікно, яке відображає таблицю з інформацією про навчальні предмети. У таблиці містяться такі поля: Назва предмету, Опис предмету та Посилання на зображення. Це дозволяє швидко переглядати доступні дисципліни та отримувати доступ до візуального зразка за кожним предметом.

Для того, щоб додати або змінити інформацію про предмет, у вікні доступні функції додавання, редагування та видалення записів через контекстне меню, яке

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

відкривається правою кнопкою миші. Дії доступні лише для користувачів із роллю "Відповідальний за навчальні дисципліни та заклади". Вони мають можливість керувати записами, що включає редагування назв, опису та додавання зображень для предметів.

Користувач може завантажити зображення для предмету двома способами: або через вибір файлу з діалогу за допомогою кнопки "Обрати зображення", або вручну ввести шлях до файлу зображення в рядок. Якщо файл не знайдено або має неправильний формат, система повідомляє про помилку. Підтримуються файли з розширенням .jpg або .png.

оловне меню П	ро додаток					
Назва предмету	Опис предмету	Посилання на зразок	^	27	27 0	
Математика	Вивчення чисел, кількостей і форм.	E:/Course/CP/src/Pictures/matematika.png		4-3-	7	Z
Хімія	Вивчення речовин і їх реакцій.	E:/Course/CP/src/Pictures/khimiya.png		Au.	0	7 72
Англійська	Вивчення англійської мови.	E:/Course/CP/src/Pictures/angliyska.png		ox. A	1 2	
Українська	Вивчення української мови.	E:/Course/CP/src/Pictures/ukrainska.png			A	8
Біологія	Вивчення живих організмів і процесів.	E:/Course/CP/src/Pictures/biologiya.png		100	3 31	
Фізика	Вивчення законів природи.	E:/Course/CP/src/Pictures/fizyka.png		Ψ 1 42	N I	

Рисунок 4.15 – Вікно з інформацією про навчальні дисципліни

Коли користувач натискає кнопку "Додати", відкривається вікно для введення нових даних: назви предмету, його опису та шляху до зображення. Усі поля мають бути коректно заповнені. При спробі збереження система перевіряє правильність введення та повідомляє про можливі помилки. Наприклад, назва предмету не може перевищувати 100 символів, а шлях до зображення повинен бути дійсним.

Після успішного додавання або редагування запису система оновлює дані в таблиці та виводить повідомлення про успішне збереження інформації.

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

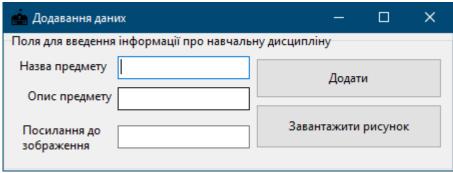

Рисунок 4.16 – Вікно додавання нового предмету

Після вибору пункту "Редагувати", система відкриває вікно з попередньо заповненими полями для редагування даних про предмет. У разі необхідності, користувач може оновити назву, опис або шлях до зображення, перевіривши його доступність перед збереженням. Усі зміни після збереження негайно відображаються в таблиці.

Редагування даних			_		×	
Поля для введення інформації про навчальну дисципліну						
Назва предмету	Днглійська		Підтверд	ити		
Опис предмету	Вивчення англійської в					
Посилання до зображення	E:/Course/CP/src/Pictur	Зава	антажити	рисунок		

Рисунок 4.17 – Вікно редагування предмету

У випадку видалення запису, користувач отримає попередження, якщо предмет використовується в інших таблицях, і запис не може бути видалений.

Після натискання на пункт меню "Умови проходження", користувач відкриває вікно, яке відображає таблицю з інформацією про умови проходження НМТ. У таблиці представлені такі поля, як Назва предмету, Максимальний бал, Мінімальний прохідний бал, Мінімальний бал, Статус та Дата складання. Це дозволяє зручно переглядати і аналізувати умови складання для різних навчальних дисциплін.

Додаток підтримує фільтрацію даних. Користувач може обрати конкретну дату складання за допомогою селектора дати, а також вказати умову: раніше за,

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

пізніше або ця дата. Це дозволяє зосередитися на умовах, які діяли до або після певної дати, або точно на обрану дату. Також є можливість фільтрації за навчальною дисципліною, що дозволяє переглядати умови складання лише для конкретного предмету. Записи у таблиці автоматично оновлюються відповідно до вибраних критеріїв. Якщо жоден фільтр не обрано, кнопки для запуску фільтрації та очищення фільтрів залишаються неактивними.

Користувачі з роллю "Відповідальний за навчальні дисципліни та заклади" можуть додавати та редагувати записи через контекстне меню, яке відкривається правою кнопкою миші. При додаванні нового запису відкривається вікно для введення даних: максимальний бал, мінімальний прохідний бал, мінімальний бал, статус (обов'язковий чи не обов'язковий), дата складання, а також обрання навчальної дисципліни з випадаючого списку. Після введення даних користувач натискає кнопку "Додати", і система перевіряє коректність введених значень, зокрема перевіряється, щоб максимальний бал був більшим за мінімальний, а мінімальний прохідний бал не перевищував максимальний. Якщо під час редагування запису користувач вибирає запис з таблиці та натискає пункт "Редагувати", система відкриває вікно з попередньо заповненими даними, які можна змінити. Після успішного редагування запису система оновлює таблицю.

Якщо користувач бажає повернутися до перегляду всіх записів без застосованих фільтрів, він може скористатися кнопкою "Очистити", яка скидає всі фільтри і повертає повний список умов складання в таблиці.

Головне меню Про дода	ток					_
Назва предмету	Максимальний бал	Мінімальний прохідний бал	Мінімальний бал	Статус	Дата складання	
Інформатика	100	60	30	обов'язково	01.01.2024	
Фізика	90	70	50	обов'язково	01.01.2024	
Англійська	85	65	55	обов'язково	01.01.2024	
Українська	95	80	70	не обов'язково	01.02.2024	
Біологія	88	75	60	обов'язково	01.03.2024	
<					>	,
Фільтри для таблиці						
Дата створення	□ Раніше за	Навчальна дисципліна		Застосувати		
28 09 2024	Ця дата	Предмет пов`язаний з вы				
	Пізніше	-		Очистити		

Рисунок 4.18 – Вікно з умовами проходження НМТ

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

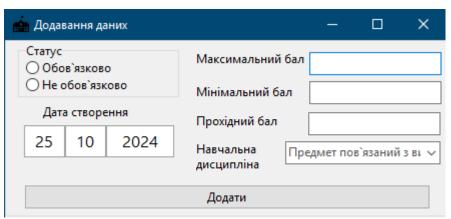

Рисунок 4.19 – Вікно додавання нових умов

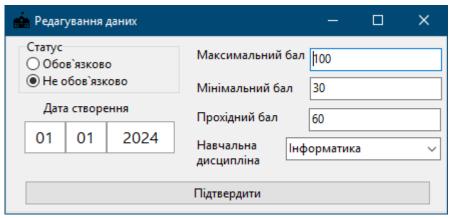

Рисунок 4.20 – Вікно редагування умов

	Вик.	Гуненко Я.М.		
	Пер.	Гапоненко Н.В.		
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

```
CREATE DATABASE NMT results;
USE NMT results;
-- Створення таблиці "Student"
CREATE TABLE Student (
    Student id INT PRIMARY KEY AUTO INCREMENT,
    Passport num VARCHAR(20),
    Passport type VARCHAR(15) CHECK (Passport type IN ('ID-
карта', 'Паперовий')),
    PIB VARCHAR (100),
    Birth date DATE,
    Gender CHAR(1) CHECK (Gender IN ('M', 'F')),
    Email VARCHAR (100),
    Phone num VARCHAR(15) CHECK (Phone num REGEXP '^[0-9]+$'),
    EduCerf num VARCHAR(30),
    PN VARCHAR (10),
   Additional TEXT
);
-- Створення таблиці "Users" з новими ролями
CREATE TABLE Users (
    Login VARCHAR (50) PRIMARY KEY,
    Password VARCHAR (50),
    Role VARCHAR(30) CHECK (Role IN ('користувач', 'менеджер
предметів', 'менеджер результатів', 'менеджер учнів'))
);
-- Створення таблиці "School" з новими типами
CREATE TABLE School (
    School id INT PRIMARY KEY AUTO INCREMENT,
    City VARCHAR (50),
    Region VARCHAR (50),
    Type VARCHAR(20) CHECK (Type IN ('ВНЗ', 'СЗШ', 'Гімназія',
'Ліцей')),
    Email VARCHAR (100),
    Teacher PIB VARCHAR(100)
);
-- Створення таблиці "Subject" з додатковим полем "Image name"
CREATE TABLE Subject (
    Subject id INT PRIMARY KEY AUTO INCREMENT,
    Name VARCHAR(100),
    Description TEXT,
    Image name VARCHAR(255)
);
CREATE TABLE Conditions (
    Condition id INT PRIMARY KEY AUTO INCREMENT,
    Subject id INT,
    Max point INT,
    Min r point INT,
```

```
Min point INT,
    Status BOOLEAN,
    Date DATE,
    FOREIGN KEY (Subject id) REFERENCES Subject (Subject id),
    CHECK (Max point > Min point AND Min r point < Max point AND
Min r point > Min point)
);
-- Створення таблиці "Result"
CREATE TABLE Result (
    Res id INT PRIMARY KEY AUTO INCREMENT,
    Subj id INT,
    Condition id INT,
    Student id INT,
    Reached score INT,
    Status BOOLEAN,
    School id INT,
    Attemp date DATE,
    FOREIGN KEY (Subj id) REFERENCES Subject (Subject id),
    FOREIGN KEY (Condition id)
Conditions (Condition id),
    FOREIGN KEY (Student id) REFERENCES Student (Student id),
    FOREIGN KEY (School id) REFERENCES School(School id)
);
-- Створення таблиці "Certificate"
CREATE TABLE Certificate (
    Cerf num INT PRIMARY KEY AUTO INCREMENT,
    Student id INT,
    PIN VARCHAR(15) CHECK (PIN REGEXP '^[0-9]+$'),
    Creation date DATE,
    Effect time DATE,
    Status BOOLEAN,
   FOREIGN KEY (Student id) REFERENCES Student (Student id)
);
-- Заповнення таблиці "Student"
INSERT INTO Student (Passport num, Passport type, PIB,
Birth date, Gender, Email, Phone num, EduCerf num,
Additional) VALUES
('AB123456', 'ID-карта', 'IBан Петров', '2002-04-15', 'M', 'ivan.petrov@example.com', '1234567890', 'EC1234', '9876543210',
'Без додаткової інформації'),
('ВС654321', 'Паперовий', 'Марія Іванова', '2003-11-22', 'F',
'maria.ivanova@example.com', '0987654321', 'EC5678',
'1234567891', 'Без додаткової інформації');
INSERT INTO Users (Login, Password, Role) VALUES
    ('koristuvach1', 'user1pass', 'менеджер предметів'),
    ('koristuvach2', 'user2pass', 'менеджер результатів'),
    ('koristuvach3', 'user3pass', 'менеджер учнів');
-- Заповнення таблиці "School"
```

```
INSERT INTO School (City, Region, Type, Email, Teacher PIB)
VALUES
('Київ', 'Київська область', 'Ліцей', 'schooll@example.com',
'Ольга Коваль'),
('Львів', 'Львівська область', 'СЗШ', 'school2@example.com',
'Андрій Шевченко'),
('Одеса', 'Одеська область', 'Гімназія', 'school3@example.com',
'Наталія Бондар'),
('Харків', 'Харківська область', 'ВНЗ', 'school4@example.com',
'Дмитро Савченко');
-- Заповнення таблиці "Subject" з новими предметами
INSERT INTO Subject (Name, Description, Image name) VALUES
('Математика', 'Вивчення чисел, кількостей і форм.',
'matematika.jpg'),
('Хімія', 'Вивчення речовин і їх реакцій.', 'khimiya.jpg'),
('Англійська', 'Вивчення англійської мови.', 'angliyska.jpg'),
('Українська', 'Вивчення української мови.', 'ukrainska.jpg'),
('Біологія', 'Вивчення живих організмів і процесів життя.',
'biologiya.jpg'),
('Фізика', 'Вивчення законів природи.', 'fizyka.jpg'),
('Географія', 'Вивчення земної поверхні і клімату.',
'geografiya.jpg'),
('Історія', 'Вивчення минулих подій і епох.', 'istoriya.jpg');
INSERT INTO Conditions (Subject id, Max point, Min r point,
Min point, Status, Date) VALUES
    (1, 100, 60, 30, TRUE, '2024-01-01'),
    (2, 90, 70, 50, TRUE, '2024-01-01'),
    (3, 85, 65, 55, TRUE, '2024-01-01'),
(4, 95, 80, 70, FALSE, '2024-02-01'),
    (5, 88, 75, 60, TRUE, '2024-03-01');
-- Заповнення таблиці "Result"
INSERT INTO Result (Subj id, Condition id, Student id,
Reached score, Status, School id, Attemp date) VALUES
(1, 1, \overline{1}, 85, \text{TRUE}, 1, '2024-\overline{0}6-15'),
(2, 2, 2, 75, TRUE, 2, '2024-06-16'),
(3, 3, 1, 60, FALSE, 3, '2024-06-17');
-- Заповнення таблиці "Certificate" з числовими значеннями в PIN
INSERT INTO Certificate (Student id, PIN, Creation_date,
Effect time, Status) VALUES
(1, '123456', '2024-07-01', '2025-07-01', TRUE),
(2, '789012', '2024-07-02', '2025-07-02', TRUE);
-- Зміна типу поля Description на VARCHAR(40)
ALTER TABLE Subject MODIFY COLUMN Description VARCHAR (40);
-- Оновлення таблиці Subject з укороченим описом
UPDATE Subject SET Description = 'Вивчення чисел, кількостей і
форм.' WHERE Name = 'Математика';
UPDATE Subject SET Description = 'Вивчення речовин і їх реакцій.'
WHERE Name = 'Ximis';
```

```
UPDATE Subject SET Description = 'Вивчення англійської мови.'
WHERE Name = 'Англійська';
UPDATE Subject SET Description = 'Вивчення української мови.'
WHERE Name = 'Українська';
UPDATE Subject SET Description = 'Вивчення живих організмів і
процесів.' WHERE Name = 'Біологія';
UPDATE Subject SET Description = 'Вивчення законів природи.'
WHERE Name = 'Фізика';
UPDATE Subject SET Description = 'Вивчення земної поверхні і
клімату.' WHERE Name = 'Географія';
UPDATE Subject SET Description = 'Вивчення минулих подій і епох.'
WHERE Name = 'Ictopis';
Запити:
SELECT s.PIB,
      r.Attemp date,
      CASE WHEN r.Status = 1 THEN 'Здано' ELSE 'Не здано' END,
       subj.Name,
       r.Reached score
FROM Result r
JOIN Student s ON r.Student id = s.Student id
JOIN Subject subj ON r.Subj id = subj.Subject id
UPDATE subject
SET Name = 'Математика', Description = 'Вивчення чисел,
кількостей і форм.'
WHERE Subject id = 1;
UPDATE subject
SET Name = 'Хімія', Description = 'Вивчення речовин і їх реакцій.'
WHERE Subject id = 2;
UPDATE subject
SET Name = 'Англійська', Description = 'Вивчення англійської
мови.'
WHERE Subject id = 3;
UPDATE subject
SET Name = 'Українська', Description = 'Вивчення української
мови.'
WHERE Subject id = 4;
UPDATE subject
SET Name = 'Біологія', Description = 'Вивчення живих організмів
і процесів.'
WHERE Subject id = 5;
UPDATE subject
SET Name = 'Фізика', Description = 'Вивчення законів природи.'
WHERE Subject id = 6;
UPDATE subject
```

```
SET Name = 'Географія', Description = 'Вивчення земної поверхні
і клімату.'
WHERE Subject id = 7;
UPDATE subject
SET Name = 'Історія', Description = 'Вивчення минулих подій і
епох.'
WHERE Subject id = 8;
UPDATE student
SET PIB = 'IBah Петров'
WHERE Student id = 1;
UPDATE student
SET PIB = 'Mapis IBahoba'
WHERE Student id = 2;
UPDATE student
SET PIB = 'Petrenko Petro'
WHERE Student id = 3;
UPDATE student
SET PIB = 'Петренко Петро'
WHERE Student id = 3;
ALTER TABLE school DROP CHECK school chk 1;
INSERT INTO school (City, Region, Type, Email, Teacher PIB)
VALUES
('Київ', 'Київська область', 'Ліцей', 'school1@example.com',
'Ольга Коваль'),
('Львів', 'Львівська область', 'СЗШ', 'school2@example.com',
'Андрій Шевченко'),
('Одеса', 'Одеська область', 'Гімназія', 'school3@example.com',
'Наталія Бондар'),
('Харків', 'Харківська область', 'ВНЗ', 'school4@example.com',
'Дмитро Савченко');
```